

Joop van Riessen

Staatsgeheim

Een Anne Kramer-thriller

I

Het was druk en lawaaiig, die middag op de Bos en Lommerweg in Amsterdam-West.

Een jonge vrouw in een lang, donker gewaad liep over de stoep, haar gezicht verborgen achter een doek die als een sluier voor haar gezicht hing. Alleen haar ogen waren zichtbaar. Ze hield een boodschappentas van AH in haar rechterhand.

In het voorbijgaan wierpen sommige mensen een nieuwsgierige blik naar haar, zich waarschijnlijk afvragend waarom zo'n jonge vrouw zich verstopte in dit soort kledij.

Normaal gesproken liep ze er anders bij. Soepel, achteloos, vrij in haar doen en laten, zelfbewust. Niemand die voor haar bepaalde wat ze wel en niet moest. Zo zou ze haar leven altijd willen inrichten, zo hoorde het ook, maar in werkelijkheid was ze nu eenmaal een prinses in ballingschap. Ze wist dat ze daar diep van binnen nooit van los zou komen. Ze was verscheurd tussen haar drang naar vrijheid en de knellende banden van haar familie.

Ze keek even naar de bewolkte lucht. Er waren flinke regenbuien voorspeld.

Het liefst was ze zo snel mogelijk naar huis gegaan, om er de dingen te doen waar ze zin in had. Maar dat ging niet, ze was nog niet klaar. Ze begon moe te worden.

Gelukkig had ze alle boodschappen al gedaan. Voor vanavond had ze in ieder geval voldoende eten in haar tas.

Ze liep verder in de richting van de Willem de Zwijgerlaan. Net voor de afslag boog ze linksaf naar de voetgangersoversteekplaats. Een ogenblik hield ze in, tuurde in de etalage van de winkel op de hoek. Toen stapte ze het zebrapad op.

Een auto stopte. Ze hoorde hoe hij achter haar weer optrok nadat ze hem gepasseerd was.

Bijna aan de overkant zag ze hoe een andere auto haar vanuit de Kijkduinstraat naderde. Het leek of ook deze bestuurder inhield, dus liep ze door.

Wat een misrekening. Er klonken hard gierende remmen. Haar tas klapte tegen de auto en vloog met een grote zwaai uit haar handen. Haar boodschappen belandden her en der op straat. Een pak waspoeder viel met een klap op het asfalt en scheurde open; het witte poeder stooft alle kanten op.

Zelf viel ze bijna als vertraagd om. Haar benen verdwenen onder de voorbumper. Het ging zó snel dat ze niet eens kon schreeuwen. Ze rook een zware lucht van benzine en olie.

Hevig geschrokken werkte ze zich onder de auto uit. Ze krabbelde overeind, maar haar been deed niet goed mee. Hoofdschuddend wierp ze een blik door de voorruit, maar ze kon de bestuurder niet goed zien. Ze hinkte naar de stoeprand maar verder kwam ze niet. Met een kreet van pijn liet ze zich op de koude stenen zakken.

Het portier ging open. Een man stapte uit de auto, liep eromheen en knielde bij haar neer.

‘Ik begrijp het niet, ik heb u echt niet gezien!’

Ze voelde hoe tranen van pijn over haar wangen rolden, maar verbeet zich. Er bleven mensen staan. Iemand

zei: 'Hé man, ze had wel dood kunnen zijn.' En iemand anders: 'Je bent tegenwoordig als voetganger je leven niet meer zeker in Amsterdam, toch?'

De bestuurder drementelde wat onnozel naast haar heen en weer, niet goed wetend wat te doen. De groep omstanders werd snel groter. Zomaar wegrijden kon hij in elk geval niet meer. Opeens bukte hij zich en raapte haar tas op. Razendsnel begon hij de boodschappen van de straat in de tas te stoppen. Het leek alsof hij haast had. Misschien wilde hij weg zijn voordat er eventueel politie bij kwam.

Plotseling regende het. En meteen ook hard. De meeste voorbijgangers liepen nu weg.

Voor de voetgangersoversteekplaats stond inmiddels een rij auto's, hier en daar begonnen bestuurders te toeteren. Buslijn 80 van Connexxion probeerde zich er nog tussendoor te wurmen, met als gevolg dat ook de andere rijbaan volledig geblokkeerd werd.

De man bukte zich voorover om de jonge vrouw aan te sporen op te staan. Hij keek in haar felle ogen, zag een stukje zwart haar en een glimp van haar gezicht. Snel trok ze haar hoofddoek recht.

Zijn blik gleed even naar beneden. Onder haar vormeloze jurk staken sierlijke zwarte laarsjes uit.

'Je kunt hier niet zo in de regen blijven zitten,' zei hij. 'Kom!'

Ze liet toe dat hij haar bij haar arm beetpakte om haar overeind te helpen. Voorzichtig probeerde ze op te staan. Met een vertrokken gezicht greep ze naar haar rechterbeen, maar uiteindelijk stond ze toch.

'Een ziekenauto,' zei iemand in het publiek.

‘Het gaat wel.’ Ze schudde haar hoofd en nam de boodschappentas uit zijn handen.

‘Waar moet je heen?’ vroeg hij en wees op zijn auto. ‘Ik breng je.’

Het was misschien gepast om te weigeren, maar haar been was een gevoelloos zwaar ding waarop ze nauwelijks kon staan. De keuze tussen ambulance en ziekenhuis en het aanbod van deze man was eigenlijk geen keuze.

Ze knikte en hij deed het portier voor haar open. Toen hielp hij haar naar de auto. Met een zucht zakte ze op de passagiersstoel. Hij liep om de wagen, wierp nog een vertwijfelde blik op het waspoeder, dat langzaam oploste en in een witte stroom de goot in liep. Ze kon een nieuw pak van hem krijgen. Haastig sprong hij achter het stuur en startte de motor.

Nadat hij weggereden was, loste het verkeer zich snel op. De paar resterende omstanders draaiden zich min of meer teleurgesteld af en vervolgden hun weg.

Vragend keek hij naar rechts. Ze zat met de boodschappentas op schoot en frummelde aan de hengsels.

Ze wees. ‘Vorbij het Bos en Lommerplein.’

Toen ze stilstonden bij de stoplichten voor de ringweg keek hij opnieuw.

‘Gaat het?’

Ze knikte. De hoofddoek maakte dat hij dat maar moeilijk kon zien.

‘Ik heet Youssef.’

Ze aarzelde even.

‘Kahina,’ zei ze toen, maar verder zweeg ze.

‘Het spijt me. Ik zag je niet. Echt niet.’

Opnieuw knikte ze, maar ze sprak geen woord meer tot aan het begin van de Burgemeester de Vlughtlaan.

‘Laat me er hier maar uit.’

‘Woon je hier dan?’

‘Laat me hier uitstappen.’

‘Maar je kunt bijna niet...’

‘Laat me eruit.’

Haastig zette hij de auto aan de kant. Ze opende het portier en had al een been uit de wagen toen hij zijn hand op haar arm legde.

‘Ik wil zeker zijn dat alles goed met je gaat. Heb je telefoon?’

‘Je vraagt een vrouw niet naar haar telefoonnummer.’

‘Ik ben een man van eer. Ik heb je pijn gedaan. Ik wil zeker weten dat het je goed gaat. Heb je een man? Mag ik hem dan morgen bellen?’

Ze schudde haar hoofd. ‘Ik heb geen man.’

‘Mijn bedoelingen zijn alleen maar eervol.’

Ze aarzelde. Toen haalde ze een pen uit haar jaszak en haar ogen zochten in het rond. Hij griste een notitieboekje uit de console en sloeg dat voor haar open. Haastig krabbelde ze het telefoonnummer neer en stak hem toen het boekje toe.

‘Dank voor het brengen,’ zei ze terwijl ze uitstapte.

‘Het waspoeder...’ wilde hij zeggen, maar beet toen op zijn tong. Het was de ideale aanleiding om haar nog een keer terug te zien.

Hij keek hoe ze wegliep, ze trok een beetje met haar been maar verder leek alles in orde. Langzaam trok hij op en voegde zijn auto tussen het andere verkeer.

Zij bleef doorlopen tot hij uit het zicht verdwenen was en liep toen een flink stuk terug. Terwijl ze de sleutel in het slot stak, keek ze snel om zich heen. Er was niets te zien dat haar zorgen baarde. Ze stommelde de trap op, draaide de deur naar haar etage open en ging naar binnen. Met een zucht van verlichting trok ze de doek van haar hoofd en hing die aan de kapstok. Ze wist niet hoe snel ze haar lange gewaad uit moest trekken. Daarna bracht ze de tas naar de keuken, haalde een blikje energiedrank uit de koelkast en liep terug naar de voorkamer. Ze sloot de luxaflex, die half open was. Niemand zag haar. Toen liet ze zich languit op de bank ploffen. Ze haalde haar telefoon uit haar broekzak, en het opgegeven nummer.

‘Berlijn,’ zei ze slechts nadat er aan de andere kant was opgenomen, en verbrak direct de verbinding. Ze wisten nu dat het eerste contact was gelegd. Ze grijnsde. Zeker weten dat hij haar morgen zou bellen.

☆

Rechercheur Chris Moorthaemer werkte al een paar jaar als rechercheur in Amsterdam-West en behandelde daar de alledaagse misdaad. Overvallen, inbraken, huiselijk geweld, wat zich verder ook maar in de woonwijken van Amsterdam afspeelde.

Moorthaemer was een doorgewinterde Amsterdamse smeris, inmiddels van middelbare leeftijd en met een schat aan ervaring. Hij was een vraagbaak voor de jongere garde en uitgegroeid tot een steunpilaar voor het hele district.

Maar zo succesvol als hij in zijn werk was, zo minnetjes was tot nu toe zijn liefdesleven geweest. Zoals zoveel rechercheurs, was ook hij gescheiden. De spanning van het werk had hem in de beginjaren totaal opgeslokt. Aandacht voor thuis was er niet, vaak bij nacht en ontij uit je bed hielp niet mee aan een gelukkige relatie. Maar er waren nog wel een paar andere oorzaken ook.

In zijn kleine woning, ergens in West, ontbrak de vrouw die hem ooit op de rit hield. Het was er niet meer gezellig, het was vooral rommelig. Hij maakte zijn bed nooit op, en overal stond vieze vaat. Op zijn werk viel dat ook op. Zijn chef had al eens gezegd dat hij er slonzig uitzag, met altijd hetzelfde shirt en spijkerbroek.

Hij had in de loop der jaren weleens een scharrel gehad, maar dat was natuurlijk op niets uitgelopen. Hij had er geen tijd voor en eigenlijk ook geen behoefte aan.

Tot een paar weken geleden. Toen agente Fatima Moussada, een nieuwkomer in het district, voor het eerst zijn kamer binnenkwam en op hem af liep, stakte zijn adem. Ze was jong, slank, vrouwelijk, met lang zwart haar en twee koolzwarte ogen die zich in de zijne leken te boren. En ze was kwaad. Misschien was het dat wel geweest wat hem nog het meest van zijn stuk had gebracht. Verontwaardigd was ze tegenover hem gaan staan met haar proces-verbaal in de hand.

Ze leek een soort Arabische prinses, die aan zijn bureau met een tiental blaadjes papier voor zijn neus stond te wapperen.

‘U kunt niet zomaar een rode streep hier doorheen zetten en mijn werk in mijn postvakje terugsmijten. Moet ik daar iets van leren?’

Haar vragen drongen maar moeilijk tot hem door.

‘En... waarom zou ik dat niet kunnen? Ik mag toch aannemen dat u in de opleiding hebt geleerd dat er “voorgelezen, volhard en getekend” onder een getuigenverklaring hoort te staan?’

Ze opende verbaasd haar mond. ‘Ja, natuurlijk.’

‘En dat stond er niet. Waarmee dit bewijsstuk wordt afgeschoten door iedere advocaat die erin geslaagd is om zijn bul over de eindstreep te trekken, juffrouw.’

‘Dat stond er ook.’ Ze fronste haar voorhoofd. ‘Dat soort dingen vergeet ik niet.’

‘Iedereen kan iets verge...’

‘Maar ik niet,’ onderbrak ze hem. Ze werkte zich haastig door de bladzijden. ‘Er ontbreekt er eentje,’ stelde ze toen vast. ‘Daar staat die laatste zin op. Maar dat had u zelf...’

‘Ik geef aan dat uw werk incorrect is. Onvolledig is ook incorrect.’

‘Maar dat kan ook zonder er een rode streep doorheen te trekken. Dat deed mijn meester op de basisschool. Dus nu kan ik het hele epistel nog een keer uitdraaien. Papierverspilling.’

Ze draaide zich om en wilde weglopen en hij bespeurde bij zichzelf dat hij daarvan schrok.

‘Wacht even!’ Hij zei het iets te hard. Hier en daar keek een collega even op.

Fatima leek te verstijven en bleef roerloos staan. ‘Want?’

‘Want... U hebt gelijk. Dat was wat al te onbesuisd. Mijn excuses.’

Verbluft draaide ze zich om. Een man die zomaar er-

kende dat hij iets verkeerd had gedaan? Haar collega's hadden al over Moorthaemer gezegd dat hij vriendelijk en behulpzaam was. Maar dit?

'Controle is wel belangrijk. Bij alles wat u doet, bij elke stap die u zet. Alles moet kloppen, want niemand wil meemaken dat zo'n verdachte op vrije voeten komt doordat zijn naam verkeerd is gespeld of zo.'

'Dat is me nog niet gebeurd.' Fatima glimlachte.

Het was op dat moment dat Moorthaemer zijn hart pas echt verloor. Nog nooit had een vrouw zo'n verpletterende indruk op hem gemaakt.

Hij staaarde haar net zo lang na tot haar heupwiegende billen om de hoek van de deur verdwenen waren.

*

Hij had het de afgelopen weken geprobeerd, vaak in de spiegel gekeken en tegen zichzelf gezegd dat hij ermee op moest houden.

Het lukte niet.

Moorthaemer schaamde zich voor zijn eigen gedrag, maar ook dat maakte niet dat hij stopte.

Al een dag nadat hij haar ontmoette, was het begonnen. Hij had bij het observatieteam gewerkt; hij wist hoe het moest.

'We gaan "op de voetjes",' had hij die middag tegen zichzelf in de spiegel gezegd.

Op die manier had hij haar nu inmiddels een keer of tien gevolgd. Als ze op de fiets bleek te zijn, liet hij het erbij. Maar lopend was ze een eenvoudige klus. Ze had niets door en het was een koud kunstje geweest om haar